

Plaatselijke aanduiding bouwhistorie monument

Bloemerstraat 23-23a

Aanwijzingsbesluit

n.t.b

Redengevende omschrijving van het bouwhistorie monument

KORTE BOUWGESCHIEDENIS

Tot het eind van de middeleeuwen lag de Bloemerstraat langere tijd buiten de stadsomwalling van Nijmegen. In de loop van de 15e eeuw werd de verdedigingsgordel uitgebreid richting het zuiden en oosten en in de periode 1520-1530 werd de Bloemerstraat binnen de stadsomwalling van Nijmegen opgenomen. De Bloemerstraat, oorspronkelijke de Bloemenburgerstraat, was vernoemd naar de Bloemenburgertoren. Deze verdedigingstoren stond aan het eind van de straat en was onderdeel van de ringmuur van Nijmegen. Kenmerkend voor de Bloemerstraat was de lange, diepe parcellering.

Volgens de bouwtekening uit 1890 was de kern van de huidige toestand in dat jaar al aanwezig of tot stand gekomen. Naast de middengang die het voor- en achterhuis verbond, bevonden zich op dat moment nog een open ruimte aan de rechter- en een overdekte binnenplaats aan de linkerkant. Het dwarse deel van het achterhuis werd volgens een bouwtekening uit 1907 in dat jaar onderkelderd. In 1921 werd de voorgevel ter hoogte van de begane grond ingrijpend veranderd door het aanbrengen van nieuwe puien en de nog aanwezige omlijsting in Art-Décorvormtaal. Deze puien zouden hierna nog enkele keren veranderd worden. Tussen 1921 en 1972 werd de begane grond van het dwarse deel van het achterhuis bij het voorhuis getrokken. In 1972 was één grote zaalruimte ontstaan. Hiertoe werd het plafond van de kelder onder het achterhuis verlaagd. Het buurpand Bloemerstraat 19 werd in 1974 bij de bebouwing aangetrokken: de woningscheidende muur werd hierbij op de begane grond nagenoeg geheel gesloopt. De indeling van de zolderverdieping van het voorhuis en het achterhuis kwam in 1984 tot stand toen deze verdiepingen bestemd werden voor kamerverhuur. De open plaats tussen het voor- en achterhuis werd in 1998 bebouwd.

BESCHRIJVING

Een locatiebezoek was niet mogelijk. Deze omschrijving is gebaseerd op het exterieur, bouwtekeningen en de bouwhistorische verkenning uit 2002.

Het huidige perceel is ontstaan uit de samenvoeging van twee kleinere percelen, waarvan het linker iets breder was dan het rechter, blijkt uit vergelijking met de kadastrale kaart van circa 1830. Deze samenvoeging heeft waarschijnlijk in 1890 plaatsgevonden, omdat in dat jaar de huidige voorgevel tot stand kwam. In de interieurindeling was de tweedeling nog herkenbaar.

De geschilderde neorenaissance voorgevel uit 1890 heeft een indeling in vier vensterassen. De meest linker vensteras heeft iets terugliggend metselwerk. De indeling van de gevel op de begane grond is het resultaat van een groot aantal verbouwingen in de 20e eeuw, met name de verbouwing uit 1972. Op de eerste verdieping bevinden zich drie laat 19e-eeuwse vensters en een dubbele deur. De gevelopening in de meest linker vensteras is voorzien van een venster met bovenlicht en twee draaiende ramen. Deze opening is, net als de gevelopening ter plaatse van de dubbele deur en bovenlicht, voorzien van een rondboog met aanzet- en sluitstenen met diamantmotief. De overige twee gevelopeningen zijn breder en worden aan de bovenzijde afgesloten met een korfboog voorzien van vijf met diamantmotief geaccentueerde boogstenen. De bijbehorende aan de bovenzijde getoogde kozijnen zijn laat 19e-eeuws (1890). De oorspronkelijk kantelramen zijn vervangen. De gevel wordt afgesloten door een kroonlijst uit

Vervolgvel

1

1890, voorzien van met bladwerk gedecoreerde consoles onder een uitstekende geprofileerde bakgoot. Het dak is aan de straatzijde voorzien van drie kapellen. De buitenste twee eenvoudige dakkapellen stammen uit 1890. Ze hebben een venster met twee draaiende ramen en zijn aan de bovenzijde voorzien van een getoogde en geprofileerde afsluiting. De middelste dakkapel uit 1890 is groter en rijker gedecoreerd. Het venster is voorzien van twee draairamen met een half rond bovenlicht. Aan weerszijden van de vensteropening, die voorzien is van een profiellijst en een kuif, bevindt zich een pilaster met cannelures en kapiteel. Het timpaan van de dakkapel, zoals afgebeeld op de bouwtekening uit 1890, is later verwijderd.

WAARDERING

Het pand heeft een bouwhistorische waarde vanwege de vermoedelijke aanwezigheid van oudere balklagen en kelder. Ook wordt verwacht dat er nog 16^e-eeuwse bouwmuren aanwezig zijn. Het pand heeft een stedenbouwkundige- en structuurwaarde vanwege de historische parcellering en als onderdeel van de historische stadsstructuur.

Bronnen:

Digitale Bouwarchief Nijmegen

H.D.J. van Schevichaven, *Oud Nijmegen's Straten, Markten, Pleinen, Open Ruimten en Wandelplaatsen* (Stichting Historisch Huis- en Veldnamenonderzoek, 2008).

Wijnand Bloemink en Peter Boer, bouwhistorische verkenning Bloemerstraat 23-23a, 6 november 2002.

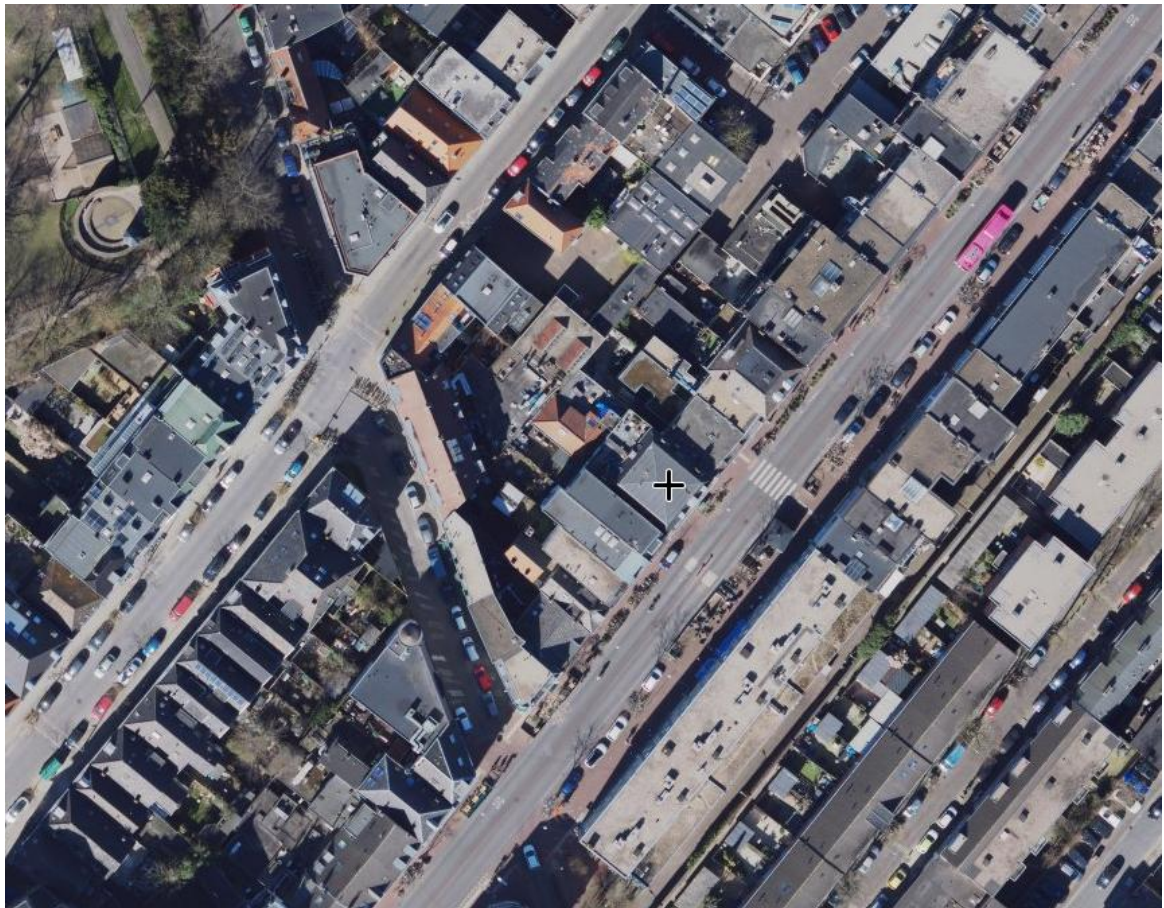
Wijnand Bloemink et al, *Verborgten Verleden. Bouwhistorie in Nijmegen* (Utrecht, 2004).

Wilfried Uitterhoeve et al, *Nieuwe Historische Atlas van Nijmegen. 2000 jaar stad aan de Waal* (Nijmegen, 2018).

Kadastrale tenaamstelling	15 april 2024
Kadastrale aanduiding	
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	5138

foto's op vervolgblad

Vervolgvel
2

Luchtfoto 2022. Bron: Streetsmart

Vervolgvel

3

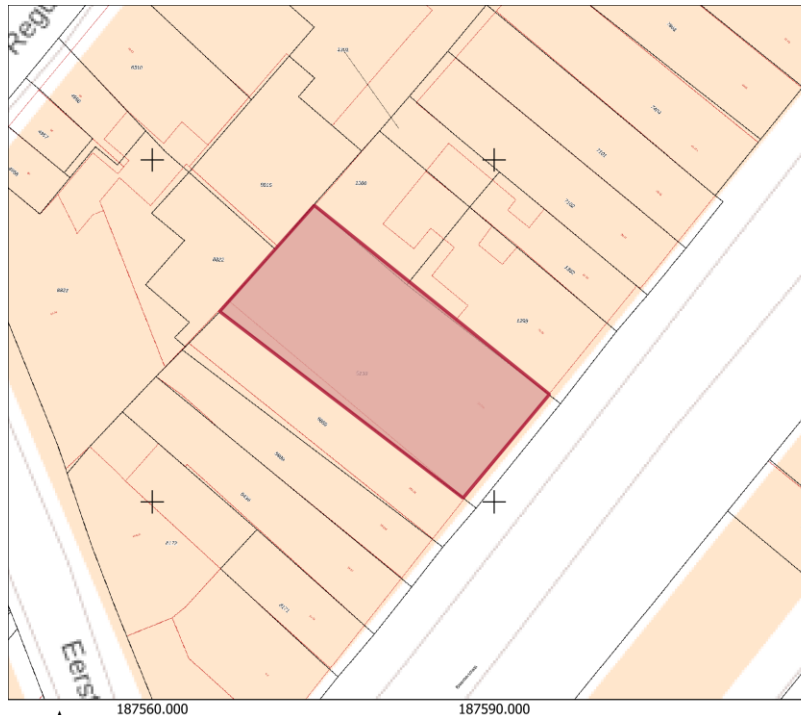

Hotel Café Restaurant J.W. Wolff. Bloemerstraat 21-23 (1925-1930). Bron: Regionaal Archief Nijmegen

Vervolgvel
4

Vervolgvel
5

Ligging pand

Legenda

 Bloemerstraat 23-23A

Nijmegen